Byåsen Historielag

byasenhistorielag.no

Årsberetning
for perioden fra 18. april 2012 til 17. april 2013.

Styrets sammensetning:

Leder	Kjell Ivar Aune
Nestleder	Roar Sæterhaug
Kasserer	Gunnar Schei
Sekretær	Arne Fjelnseth
Styremedlemmer	Knut E. Møller
	Thorvald Nakstad
	Eva Hov
Varamedlemmer	Synnøve Skaug
	Erik Solem
Revisor	Ivar Buxrud
Valgkomité	Birger Lykke (leder)
	Albrecht Selmer
	Bibba Benum

Årsberetning 2 utgave pr. 6.04.2013

Full aktivitet på Marken høsten 2012. Gress blir klipt med ny innkjøpt klipperog kvist brent. Foto:

Det ble ikke valgt leder på årsmøte 18.04.12. Styret fikk i oppdrag å konstituere seg selv. Saken ble drøftet på første styremøte hvor arbeidsoppgaver og fordeling av arbeidet ble gjennomgått. På styremøte 23.08.12 tok Kjell Ivar Aune på seg lederervervet. Styret har i beretningsåret hatt 8 ordinære styremøter med protokoll og 7 arbeidsmøter. Det har i perioden vært avholdt 5 medlemsmøter, 2 historiske vandringer og 2 åpne dager på Marken gård. Byåsen Historielag hadde 512 registrerte medlemmer pr. 31.12.12 (476 pr. 31.12.11). Av disse er 2 æresmedlemmer.

Åpne møter.
18.04.12. Årsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Styret la fram beretning, regnskap og budsjett som ble godkjent. Styret ble gjenvalgt og ny valgkomite ble valgt. Etter årsmøte kåserte arkeolog Lars Stenvik: **"Kvernsteinbrudd fram i lyset".** 40 deltakere.

9.06.12. Åpent Hus for medlemmene på Marken. Det ble servert kaffe og vafler. 40 deltakere.

19.08.12. Frilutsgudstjeneste på Marken. Dårlig vær gjorde at gudstjenesten ble holdt innendørs av Steinar Leirvik. Kaffe og kaker. 22 deltakere.

24.10.12. Medlemsmøte. Skogheim forsamlingshus på Sverresborg. Ann Siri Hegseth Garberg og Anders Gynnhild: **"Forsamlingshuset Skogheims sin historie fra Garberg til Sverresborg.** Etter foredraget ble det servert kaffe og kaker. 40 deltakere.

21.11.12. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Axel Christophersen: **"Havstein – fra beitelandskap til golfbane – tanker om kring landskapsendring i bynære områder."** Etter foredraget ble Byåsminner 2012 presentert og lagt ut for salg. Kaffe og kaker. 90 deltakere.

06.02.13. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Ragnhild Berge: **"Trekullproduksjon i Trondheimsmarka – de seneste oppdagelser."** Etter møtet kaffe og kaker og salg av Byåsminner. 35 deltakere.

06.03.13. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Fridtjof Simonsen: **" Bilder fra gamle Byåsen og om de kilder vi har."** Etter møtet kaffe og kaker og salg av Byåsminner. 85 deltakere.

Vandringer
23.05.12. Vannrenna fra Lian til Munkvold. Arne Fjelnseth og Arne Selnes ledet vandringen fra Lian, Ugla og videre til Ferstad og Munkvold. 45 deltakere. Informasjonsfolder ble utgitt.

9.09.12. Kulturminnedagen. Vandring indre deler av Bymarka. Møllemarken, Marken gård, Markaplassen, Dalasetra og Grønlia. Knut E. Møller og Tormod Solem ledet vandringen. Informasjonsfolder ble solgt. 25 medlemmer deltok i regnværet.

Representasjon/seminar/møter
Byåsen skole. Møte 18.04.12, 04.09.12 og 12.11.12. Gjennomgang av prosjekt på Kystad. Eva Hov og Roar Sæterhaug deltok
Hallset skole. Møte 13.09.12 og 20.09.12. Gjennomgang av prosjekt på Kystad. Eva Hov og Roar Sæterhaug deltok.
Riksantikvaren, Sverresborg. 04.10.12. Markeringsarrangement over restaurering av Sions borg. Historielaget var invitert og Kjell Ivar Aune, Knut E Møller og Roar Sæterhaug deltok.
Kurs. Trondheim 25.10.12. Kurs i wikiteknologi. Eva Hov deltok
Sør-Trøndelag Historielag. Ledermøte 22.11.12. Kjell Ivar Aune deltok.
Sør-Trøndelag Historielag. Seminar 22.11.12. Lokal- og privatarkiv. Eva Hov deltok.
Seminar. Lokal privatarkiv. 22.11.12. Eva Hov deltok fra BH.
Sør Trøndelag fylkeskommune. Møte. 09.01.13. Møte med fylkesarkeolog Hans Marius Johansen. Gravhaugene på Vådan. Fra historielaget møtte Erik Solem og Roar Sæterhaug.

Sør Trøndelag fylkeskommune. Sverrresborg 14.01.13. Regional plan for kulturminner. Møte. Roar Sæterhaug deltok.

Kåserier/foredrag
05.05.12. Nidarvoll Rotory. Fridtjof Simonsen: "Byåsens historie", bildekåseri.
18.01.13. Trøndelag Folkemuseum for ansatte i kommunen. Arne Fjelnseth: "Lokalhistorie og bosetningshistorie på Byåsens/Bymarka."
01.02.13: Olavshallen, Humanistisk forbund. Arne Fjelnseth: "Lokalhistorie og bosetningshistorie på Byåsens/Bymarka."
14.02.2013: Odd Fellow. Fridtjof Simonsen: "Byåsens historie", bildekåseri.

Befaringer
06.12.12. Gravhaugene på Vådan og Kystad. Befaring med fylkesarkeolog Hans Marius Johansen. Fra historielaget deltok Erik Solem og Roar Sæterhaug.
20.10.12. Kystad gård og park. Befaring med Velforeningene på Kystad. 20 deltakere. Kjell Ivar Aune og Roar Sæterhaug møtte fra historielaget.

Uttalelser
A. Reguleringsplan for Sverresborg med Blyberget og Wullumsgården. Bruk av området til ulike formål. Historielaget ved Knut E. Møller sendte sin uttalelse til kommunen.
B. Kulturplaner i Trondheim, temaplan for kulturminner og kulturmiljø. Knut E.Møller satte sammen historielagets uttalelse som ble fokusert på lagets interesseområder og arbeidsområder. Uttalelsen vedtatt på styremøte 28.01.13 og sendt kommunen.

Historielaget i media

Informasjonsfoldere:
Kjell Ivar Aune og Knut E. Møller: **Kulturhistorie ved Skjelbreia og Marken.** Inforasjonsfolder i forbindelse med vandring 09.09.12
Kjell Ivar Aune**: Marken gård med møllebrukene.** 08.06.12
Arne Fjelnseth og Arnulf Selnes: **Fra Lianvatnet til Munkvold Gård.** Informasjonsfolder i forbindelse med vandring langs Vannrenna 23.05.12.

Dokumentasjon og registrering av kulturminner.
A. Kystad gård, park og kulturlandskap. Innsamling av informasjon og bildemateriell. Befaring med fylkesarkeolog og de 5 gravhaugene er nå registrert. Kjell Ivar Aune, Eva Hov og Synnøve Skaug fortsetter arbeidet med innsamling av data.
B. Gamle hoppbakker. Det er samlet inn en del materiale som skal bearbeides. Thorvald Nakstad
C. Eldre bygninger. Det er startet opp et arbeid med å registrere de eldste nåværende bygninger på Byåsen. Kjell Ivar Aune og Erik Solem.
D. Innsamling av eldre kart på Byåsen. Kartkomite: Kjell Andersen og Kjell Ivar Aune

Tilskudd, offentlige midler.
Trondheim Kommune. Kr. 10.000. Pilegrimsleden. Vern av kulturminner og Marken gård. (2012)
Trondheim Kommune. Kr. 50.000. Driftsutstyr til vern av kulturminner. (2012)
Sør-Trøndelag fylkesommune. (BARK- Riksantikvaren). Kr. 6.000. Gravhaugene på Vådan. (2012)
Byåsen Idrettslag – Langrennsavdeling. Kr. 8.500. Parkeringsdugnad Uglarenn. (2012)
Landslaget for Lokalhistorie. Kr.10.00. informasjonstavler. Kystad gård og park. (2013)

Komitéarbeidet.

Prosjekt og dugnadskomiteen.
Komiteens sammensetning: Kjell Ivar Aune, Knut E. Møller og Erik Solem.
Sikring og presentasjon av kulturminner.
A. Pilegrimsleden fra Lerdal til Stenberget. Samarbeid med kommunen og grunneierne. Traseen ryddes vært år og merkestolper ettersees.
B. Marken gård. Samarbeid med kommunen. Sikring av bygninger og rydding av skog/kratt rundt husene. I år har en del nedfallstrær blitt ryddet bort. Likeledes har det blitt ryddet slik at fundamentene fra fjøs/låve kan nå sees. (Se også rapport fra huskomiteen Marken og dugnadskomiteen).
C. Ruinene etter møllebruket og stampa nedenfor demningen på Skjellbreia.
Rydding, sikring og skilting. Samarbeid med kommunen. Prosjektet fortsetter.
D. Gravhaugene på Vådan. Samarbeid med fylket. Gravhaugene på Vådan nord for stien er ryddet ferdig. Informasjonsskilt ble satt opp 2011. Prosjektet fortsetter med rydding av flere gravhauger lengre nord ved pilegrimsleden. Historielaget har mottatt 6.000 fra fylket for sitt arbeid.
E. Stabburet på Stykket. Full restaurering. Samarbeid med Trondheim Kommune og Skjetlein vg skole. Historielaget er blitt bevilget kr 50.000. Stabburet er under restaurering på Skjetlein. Ny ytterkledning er skåret og fraktet til Skjetlein høsten 2012 og arbeidet er i gang. Erik Solem og Roar Sæterhaug har hatt flere møter og befaringer. Prosjektet fortsetter i 2013.
F. Kystadparken. Det har vært gjennomført 2 dugnader. hvor det har vært tatt ned noe småskog for å få fram gammelt eldre stinett, sitteplasser og lysthusplass. Nedfallstrær er fjernet. Historielaget har hatt møter med skolene for å få med disse i prosjektet når det gjelder å bruke parken i undervisningen. Velforeningene er også interessert i samarbeid når det gjelder skjøtsel. Prosjektet fortsetter.
G. Steingjerdene i Iladalen. Kommunen har foretatt en del rydding nedenfor Helkanseter og i nærheten av Lavollen. Videre arbeid kan inngå i kommunens kulturlandskapsprosjekt med befaring og synnligjøring av deler av gjerdene. Prosjektet fortsetter.

Det har vært gjennomført 8 dugnader i perioden 8. mai til 17. oktober. Dugnadene har vært i Kystadparken, gravhaugene på Vådan, pilegrimsleden og Marken gård. Arbeidet har vært knyttet til fjerning av vindfall, rydding av kratt og gresslått. 13 personer har deltatt hvor i alt 154 dugnadstimer er registrert. Erik Solem har vært dugnadsleder.
Kommunen er godt fornøyd med arbeidet som er gjennomført ved Pilegrimsleden, Marken gård og andre kulturminner i Bymarka. Historielaget har mottatt 10.000 for dette arbeidet samt kr. 50.000 for innkjøp av utstyr som kan brukes til dette arbeidet. En beitepusser er innkjøpt og utprøvd på Marken gård slik at gresset er blitt klipt i sommer.

Redaksjonskomiteen
Redaksjonskomiteen har vært: Knut E. Møller (leder), Kjell Ivar Aune, Arne Sellæg og Fridtjof Simonsen. Byåsminner 2012 er i nytt format, med flere sider og med fargeillustrasjoner. Den ble trykket i 1200 eksemplarer. Årets årbok hadde varierende stoff fra livet på Byåsen med tanke på oppvekst og levevilkår. Ellers flere kulturminner/steder som Marken gård og Kystad gård/park.

Arbeidet med neste årbok er godt i gang. Redaksjonen vil fortsette med det nye formatet. Samme redaksjon som 2012 med Berit Sæterhaug som nytt medlem.

Jubileumsboka 2011 og Årboka 2012 er lagt ut på salg på Øksendal bokhandel, Notabane og Trøndelag Folkemuseum. Notabane gikk konkurs så vi tapte 3.900 som noteres som tap. I forbindelse med at Nyborg borettslag fylte 50 år ble historien presentert i årboka og borettslaget kjøpte 200 eksemplarer av årboka. Bøkene er også solgt på historielagets møter og egne salgstilstelninger. Ellers er bøkene solgt på internett og blant styrets medlemmer. Pr. 20.03.12 er jubileumsboka solgt i ? eksemplarer og Årboka 2012 solgt i ? eksemplarer.

Historisk fagkomité.
Komiteens sammensetning: Fridtjof Simonsen (leder), Arnulf Selnes, Arne Fjelnseth og Eva Hov. Komiteen har arbeidet med stoff og bilder til Byåsminner 2012. Fridtjof Simonsen har fortsatt arbeidet med fotoarkivet og digitalisering av gamle trykksaker. Noen av Kristen Aspaas sine tidligere utgivelser er digitalisert. I forbindelse med Nyborg skole 50 år er også skolens 25-årsberetning digitalisert og OCR-innlest. Det samme er gjort med store deler av boka Byåsen skole og krets fra 1988. Videre er det gjort arbeid med:

- Møllebruk/kvernbruk på Byåsen. Arne Fjelnseth, Fridtjof Simonsen og Morten Hoftsad.
- Grakalbanens isvekt ved Ugla. Arne Fjelnseth og Kjell Andersen.
- Setring i Bymarka. Spesielt Dalaseter. Arne Fjelnseth og Kjell Andersen.
- Rettsaken på Selsbakk – og Kystadgårdene midt på 1700- tallet. Arne Fjelnseth

Datakomiteen.
Komiteens sammensetning: Fridtjof Simonsen (leder), Rune Simonsen og Erik Solem.
Stort sett har arbeidet vært å vedlikeholde og legge inn nytt stoff til nettsiden til historielaget. Komiteen er også i gang med å lege nye nettsider, den tekniske delen av dette arbeidet utføres av Rune Simonsen. Flere benytter nettsidene våre til medlemsservice, innmelding og til bestilling av lagets trykksaker. Vi oppfordrer medlemmene som har e-post til å melde dette inn til historielaget fordi vet vil spare oss for mye portoutgifter.

Navnekomiteen.
Komiteens sammensetning: Helge Wanvik, Fridtjof Simonsen og Thorvald Nakstad.

Huskomiteen for ”Marken” g.nr.299, b.nr.1.
Komiteens sammensetning: Tormod Solem (leder), Birger Lykke, Jon Arthur Sjøflot og Arne Fjelnseth.

Intervjukomiteen
Komiteens sammensetning har vært: Arne Fjelnseth, Berit Sæterhaug, Eva Hov og Synnøve Skaug. I år er Lars Rånes og Trygve Sannerud intervjuet når det gjelder oppvekst og levevilkår på Byåsen. Publisert i Byåsminner 2012. Edel Hårstad er intervjuet under tittel: ”Fra ilapike til gårdskone på Byåsen.” Dette intervjuet er tenkt publisert i Byåsminner 2013.

Museumskomiteen.
Komiteens sammensetning: Roar Sæterhaug og Berit R. Sæterhaug.
Historielagets samling er for tiden i kjellere til RIMI Ugla. Det har ikke blitt samlet inn nye gjenstander i denne perioden. Hallset skole ønsker en liten utstilling i monter på skolen som skal vurderes og planlegges i 2013.

Forslag til prioriterte oppgaver for perioden 2013/2014.
Nåværende styre vil anbefale at Byåsen Historielag skal arbeide med følgende oppgaver:

- Arrangere åpne møter, ekskursjoner og besøk til andre institusjoner.
- Samle inn lokalhistorie gjennom intervjurunder med byåsinger.
- Samarbeide med fylkeskommunen og kommunen i arbeid med bevaring, dokumentering og registrering av kulturminner på Byåsen, Bymarka og Byåsen bygdeallmenning.
- Fortsette vedlikeholdet av ”Marken” i samarbeid med Trondheim kommune. Utvide området til en kulturvandring omkring Skjellbreia og Møllebrukene hvor også seterdriften blir belyst.
- Skjøtsel og informasjon av pilegrimsleden fra Lerdal til Stenberget i samarbeid med Trondheim kommune. Skjøtsel av gravhaugene ved Våddan i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune.

- Kystad gård og Kystadparken- innsamling historiske data. Arbeide for å bevare parken i samarbeid med kommunen, fylket og skolene.
- Ta vare på lagets museale samling, billedarkiv og øvrige arkiver.
- Utgi historielagets årlige årbok: "Byåsminner".
- Samarbeide med Sør-Trøndelag Historielag og andre relevante organisasjoner og skoler

Styrets oppsummering.
Arbeidet med registrering og sikring av kulturminner i Bymarka og Byåsen bygdeallmenning har stått sentralt. Dette gjelder pilegrimsleden, gravhaugene på Vådan, Marken gård og Kystadparken. Vi har etablert et godt samarbeid med kommune og fylkeskommune som setter pris på vårt arbeid og som har gitt oss bevilgninger til denne virksomheten.

Styret har drøftet historielagets interesseområde og vil legge fram et forslag til utvidelse på årsmøtet. Historielaget har i lengre tid vært på utkikk etter kontor og møterom og dette får nå en løsning ved at vi leier lokaler på klubbhuset til Byåsen IL på Myra.

Årboka, Byåsminner kom ut denne gang i ny format med flere sider og med fargeillustrasjoner. Styret takker redaksjonskomiteen Knut E. Møller, Knut Ivar Aune, Arne Sellæg og Fridtjof Simonsen for arbeidet som er nedlagt og som gir historielaget inntekter. Våre historiske vandringer er populære og godt besøkt og dette vil vi fortsette med, likeledes åpen dag på Marken.

Styret vil spesielt takke Helge Wanvik som har stilt Steinbua på Havstein gratis til disposisjon for styremøter og arbeidsmøter.

Takk også til alle våre foredragsholdere og alle andre som har stilt sine kunnskaper og sin tid til rådighet for Byåsen Historielag.

Byåsen, 17. april, 2013.

Kjell Ivar Aune Leder	Roar Sæterhaug Nestleder	Gunnar Schei Kasserer
Eva Hov Styremedlem	Knut E. Møller Styremedlem	Arne Fjelnseth Styremedlem
Thorvald Nakstad Styremedlem	Erik Solem Varamedlem	Synnøve Skaug Varamedlem